

V Bruselu dne 1.10.2019
SWD(2019) 344 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

**NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) .../...,
kterým se stanoví požadavky na ekodesign elektromotorů a pohonů s proměnnými
otáčkami podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES**

a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 640/2009

{C(2019) 2125 final} - {SEC(2019) 334 final} - {SWD(2019) 343 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů nařízení, kterým se stanoví požadavky na ekodesign elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 640/2009
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
Stávající nařízení Komise (ES) č. 640/2009 o požadavcích na ekodesign elektromotorů („nařízení o elektromotorech“) významně přispívá k cílům politiky EU v oblasti energetické účinnosti, změny klimatu a podpory jednotného trhu. Elektromotory v působnosti uvedeného nařízení spotřebovávají téměř třetinu elektřiny vyrobené v EU. Jejich minimální energetická účinnost je regulována v mnoha významných ekonomikách v Asii, Severní a Jižní Americe a Austrálii. I když stávající nařízení o elektromotorech mělo značný pozitivní dopad, technický pokrok vyžaduje aktualizaci stávajících požadavků v souladu s mezinárodním vývojem. To konečným uživatelům v EU přinese další úspory a EU pomůže dosáhnout jejich energetických a klimatických cílů pro rok 2030 a udržet její konkurenceschopnost. Kromě toho by se pro zvýšení účinnosti nařízení o elektromotorech měly řešit i specifické problémy, které se objevily v průběhu jeho provádění, měly by být například odstraněny mezery v právních předpisech.
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?
Obecnými cíli je zajistit volný oběh účinných systémů elektromotorů v rámci jednotného trhu, zvýšit energetickou účinnost, přispět k bezpečnosti dodávek energie v Unii, realizovat zásadu „energetická účinnost v první řadě“ zakotvenou ve strategii energetické unie a podporovat konkurenceschopnost evropského odvětví elektromotorů a pohonů s proměnnými otáčkami. Konkrétně se má dosáhnout dalších nákladově efektivních úspor energie u elektromotorů, které jsou již v působnosti nařízení, tím že se úroveň ambicí uvede do souladu s mezinárodním a technickým vývojem, dosáhnout nových nákladově efektivních úspor energie u elektromotorů, které v současné době nejsou v působnosti nařízení, dosáhnout dalších nákladově efektivních úspor energie regulací pohonů s proměnnými otáčkami a také řešit otázka výjimek a případných mezer v právních předpisech.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?
Elektromotory v působnosti nařízení jsou celosvětově obchodovaným zbožím na základě norem Mezinárodní elektrotechnické komise (IEC). Regulační opatření na vnitrostátní úrovni by byla méně účinná a účelná a představovala by neodůvodněnou zátěž pro výrobce a dovozce, což by ve svém důsledku vedlo k omezení volného pohybu výrobků. Tuto variantu si tudíž žádá ze zúčastněných stran nepřeje. Pokračování v regulaci těchto výrobků na úrovni EU je nezbytné pro zachování fungujícího jednotného trhu při současném přispění k cílům v oblasti energetické účinnosti a zvýšení úspor energie pro koncové uživatele.
B. Řešení
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?
Kromě scénáře bez opatření, kdy by EU neprovedla žádné kroky, bylo zvažováno pět dalších možností politiky: <ol style="list-style-type: none"> 1. dobrovolná dohoda ze strany odvětví; 2. označování energetickými štítky, které by zlepšilo přenos informací o energetické účinnosti ke spotřebitelům; 3. scénář ECO1 s aktualizovaným nařízením o elektromotorech, ve kterém by současný rozsah výrobků zůstal zachován, ale cíle v oblasti účinnosti by byly stanoveny na vyšší úrovni; 4. scénář ECO2, který je podobný scénáři ECO1, ale oblast působnosti by byla rozšířena i na větší motory a některé motory, které jsou ze stávajícího nařízení vyloučeny (jednofázové motory, osmipólové motory a některé motory pro zvláštní účely). Kromě toho by do oblasti působnosti spadaly i pohony s proměnnými otáčkami; 5. scénář ECO3, který rozšiřuje oblast působnosti scénáře ECO2 také na menší motory. <p>Pokud jde o dobrovolnou dohodu, ze strany odvětví nebyl předložen žádný návrh, a jen velmi málo soukromých spotřebitelů, pro které je navržen energetický štítek, ve skutečnosti nakupuje motory. První dvě možnosti byly proto z další analýzy vyřazeny. Ze zbývajících možností (scénář bez opatření, ECO1, ECO2, ECO3) je preferovanou možností ECO3, protože přináší nejvyšší environmentální úspory, řeší všechny předvídatelné nedostatky, realizuje nejvyšší ekonomické zisky pro zákazníky, má nejvyšší pozitivní dopad na pracovní místa a zvyšuje požadavky na účinnost na přiměřenější úroveň v souladu s mezinárodními trendy v oblasti regulace.</p>
Kdo podporuje kterou možnost?
Aktualizace nařízení o elektromotorech má širokou podporu zúčastněných stran zastoupených v konzultačním

fóru o ekodesignu. Varianty ECO2 i ECO3 představují vyvážený výsledek někdy odlišných názorů různých segmentů odvětví, nevládních organizací a členských států. Zejména pokud jde o scénáře pro menší motory, jednofázové motory a osmipólové motory, vyjádřily zúčastněné strany z odvětví obavy ohledně potenciálních hospodářských obtíží pro menší společnosti, zatímco nevládní organizace aktivně podporovaly jejich začlenění. Vzhledem k vyšším úsporám energie a souvisejícím přínosům pro životní prostředí a větším výhodám pro konečné uživatele, včetně domácností a průmyslu, lze učinit závěr, že scénář ECO3, který má nejvyšší dopad, je nejatraktivnějším scénářem za předpokladu, že odvětví bude mít dostatek času na přizpůsobení. Proto se navrhuje postupné zavádění. Rovněž se diskutovalo o motorech v konečných výrobcích, které jsou samy regulovány prostřednictvím ekodesignu. Na jedné straně považují výrobci konečných výrobků, u kterých je účinnost motorů důležitá pro splnění výkonnostních požadavků konečného výrobku (ventilátorů, čerpadel, kompresorů, větracích jednotek atd.) požadavky na elektromotory za nezbytné. Na druhé straně výrobci konečných výrobků, u nichž nejsou účinné součásti kriticky důležité, mají většinou odlišný názor a jsou přesvědčeni, že existují levnější způsoby, jak splnit požadavky na své výrobky, a nesouhlasí s praxí, kdy jsou regulovány jak součásti, tak konečné výrobky. Zavedení tohoto druhu výjimky by však vytvořilo velké mezery a potenciální právní nejistotu výrobců nebo dovozců elektromotorů a vážně by ztížilo dohled nad trhem. Snížilo by to přínosy v ostatních segmentech hodnotového řetězce, jakož i pro uživatele elektromotorů. Z těchto důvodů se vyloučení elektromotorů v konečných výrobcích nepovažuje za upřednostňovanou možnost.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Z posouzení dopadů vyplývá, že aktualizovaným nařízením o elektromotorech spolu se scénářem ECO3 by bylo možno dosáhnout čistých úspor elektřiny až 10 TWh/rok a snížení emisí skleníkových plynů až o 3 Mt ekvivalentu CO₂/rok. Ve srovnání se scénářem bez opatření se obrátí výrobci, obchodníci a montážní firmy zvýší až o 0,6 miliardy EUR, což se do roku 2030 projeví vytvořením až 10 000 nových pracovních míst. Výsledek je rovněž pozitivní, pokud jde o cenovou dostupnost: uživatelé motorů včetně domácností a průmyslu mají z navrhovaného opatření rovněž prospěch v podobě ročních peněžních úspor ve výši 1,3 miliardy EUR v roce 2030. K dalším výhodám patří lepší bezpečnost dodávek energie v EU a pozitivní dopad na zdraví spojený se sníženou výrobou elektřiny.

Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?

Pro malé a střední podniky využívající při své činnosti elektromotory bude nové nařízení přínosem díky nižším nákladům po dobu životnosti motorů. Malé a střední podniky působící v oblasti elektromotorů jako prodejci/dovozci nebo při jejich úpravě, instalaci a servisu budou mít z nového nařízení prospěch díky zvýšeným příjmům z podnikání. Malých a středních podniků vyrábějících elektromotory, na něž se vztahuje současné nařízení, je poměrně málo, ale rozšíření oblasti působnosti na určité typy motorů předpokládané ve scénářích ECO2 nebo ECO3 by vedlo k zahrnutí většího počtu malých a středních podniků přímo zapojených do výroby elektromotorů. Jak je uvedeno výše, zúčastněné strany poukazyvaly na to, že menší společnosti by se mohly při realizaci potřebných investic potýkat s obtížemi s rizikem, že jejich výroba zanikne. Dopad na malé a střední podniky je nutno posuzovat v celém hodnotovém řetězci a zohlednit přínosy pro segmenty obchodování s motory, jejich úpravy, instalace a servisu, jakož i přínosy pro uživatele motorů, jež vyvažují obtíže v některých specifických segmentech trhu. To vede k závěru, že scénář ECO3 může být pro malé a střední podniky výhodnou variantou. Celkový dopad na konkurenceschopnost průmyslu EU je pozitivní. Odvětví systémů elektromotorů v EU je světovým lídrem s relativně vysokým podílem vývozu. Přiměřené a aktuální požadavky na účinnost na domácím trhu jsou tedy důležitým aktivem, které kompenzuje možné obtíže pro odvětví, jež musí splňovat nová pravidla.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Formou právního předpisu je nařízení přímo použitelné ve všech členských státech. Tím je zajištěno, že vnitrostátním správním orgánům nevzniknou žádné náklady spojené s prováděním. Správní náklady na vymáhání opatření je obtížné odhadnout. Orgány členských států již kontrolují dodržování souladu na základě současného nařízení o elektromotorech, takže vybavení a zdroje jsou většinou zavedeny. Rozšíření působnosti zvyšuje rozsah činností dohledu tak, jako u každého nařízení o ekodesignu, ale nevytváří žádné zvláštní problémy. Navrhované nařízení naopak řeší několik problémů, s kterými se orgány členských států setkávají v souvislosti se stávajícím nařízením.

Očekávají se jiné významné dopady?

Neočekávají se žádné negativní dopady na funkčnost, zdraví, bezpečnost, životní prostředí ani dostupnost.

D. Návažná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Revidované nařízení o elektromotorech má být přezkoumáno do roku 2024 s ohledem na dosažené výsledky, zkušenosti získané při provádění, mezinárodní vývoj a technický pokrok.